

Дані табл. 2 ще раз доводять, що на фоні інших видів економічної діяльності промисловість України має тенденцію до підвищення продуктивності залучених активів і стійку інвестиційну привабливість. Це пояснюється тим, що промислові підприємства є основними системоутворюючими елементами багатьох інших життєво важливих сфер держави, зокрема в таких: *економічній* — базис утворення вартості; *бюджетній* — джерела наповнення; *територіальній* — містоутворювачі; *науковій та освітній* — рушій розвитку, споживачі та джерела знань; *соціальної* — місця реалізації людських можливостей та забезпечення засобами існування; *податковій* — джерела надходжень; *фінансовій* — мультиплікатори грошей.

Крім того, в промисловості зосереджено понад 30 % усіх активів, що працюють на економіку держави. Проте аналіз продуктивності їх використання доводить, що необхідно провести переоцінку підходів до управління активами промислових підприємств, так як реальні показники набагато нижчі від очікуваних (враховуючи потенціал даного напрямку економічної діяльності).

Сабадирьова А.Л.,
докторант, Одеський державний
економічний університет, Україна

Sabadyryova A. L.,
Assistant to the professor,
Odessa State Economic
University, Ukraine

ОРГАНІЗАЦІЯ ОЦІНКИ ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

ORGANIZATION OF THE INDUSTRIAL ENTERPRISE'S POTENTIAL ESTIMATION

Розглянуто теоретичні та практичні питання організації оцінки потенціалу промислового підприємства, в яких зацікавлені інвестори, кредитори, акціонери, постачальники, управлінці, держава.

In the following these theoretical and practical questions of industrial enterprise's potential estimation are considered, in which investors, creditors, shareholders, suppliers, managers, the state.

Все частіше термін «організовувати» вживається тоді коли діло іде по людей, про їх працю, про їх зусилля [1, с. 69]. Система організації вартісної оцінки потенціалу промислового підприємства ґрунтується на основі наукових підходів і принципів теорії

організації, потенціалу підприємства, методології оцінки активів підприємства, методів оптимізації та представляє системний компонент методичного забезпечення концепції організації потенціалу (КОП) промислового підприємства. В теоретичних та методологічних підходах до оцінки потенціалу підприємства обґрунтована необхідність його вартісної оцінки [2, с. 85; 3, с. 556]. Систематизація наукової проблематики вартісної оцінки потенціалу підприємства дозволила визначити її основні організаційні аспекти, об'єкт та предмет оцінки. Об'єктом вартісної оцінки виступає потенціал промислового підприємства. Предметом вартісної оцінки є методологічний інструментарій, що використовується в організації оцінки потенціалу промислового підприємства, розкриває її сутність.

Наукові обґрунтування організації вартісної оцінки потенціалу промислового підприємства визначають принципи, наукові підходи, організаційні закони. Принцип організації вартісної оцінки потенціалу промислового підприємства представляють ієрархічну систему, необхідних характеристик для структуризації і становлення взаємозв'язків, функціонування системи в цілях оцінної діяльності. При оцінці активів промислового підприємства в складі його потенціалу використовується система принципів, обґрунтованих у «Національних стандартах оцінки», зокрема, принцип корисності, принцип попиту, принцип пропонування, принцип очікування, принцип внеску, принцип віддачі, принцип поділу і поєднання, принцип граничної продуктивності внеску та найбільш ефективного використання. За організаційною ознакою в системі вартісній оцінці діють принципи оцінки потенціалу промислового підприємства, що відображена в принципах системності, структурованості, погодження, оптимальності, адаптивності та інноваційності. Принципи пов'язані з вартісною оцінкою майна та майнових прав промислового підприємства використовуються в організації оцінки вартості земельної ділянки, будівель, споруд, машин, обладнання, нематеріальних активів, а їх диференціація відбувається за елементним складом у принципах залишкової продуктивності, внеску, віддачі, поділу і поєднання прав власності. З ринковим середовищем промислового підприємства пов'язана система принципів організації вартісної оцінки його потенціалу за ознакою спектра урахованих можливостей: принцип залежності, принцип відповідальності, принцип конкуренції та принцип змінювання. Принципи організації вартісної оцінки потенціалу промислового підприємства, що відображують позитивний результат залежно від

можливостей його ефективного використання створюють систему принципів охоплення доходів, урахування фактору часу і стабілізації доходів.

Наукові підходи в організації вартісної оцінки потенціалу промислового підприємства визначають структурованість і динамічність системи та представлені системним, комплексним, інституціональним, національним, відтворювальним, функціональним, стратегічним, нормативним, оптимізаційним, ресурсним, ринковим, ексклюзивним та іншими підходами. Механізм застосування наукових підходів розкривається з різних точок зору, а прості по змісту та структурі наукові підходи використовуються без попередньої розробки механізму. Система організації вартісної оцінки потенціалу промислового підприємства найбільш ефективно реалізується в системному підході — найскладнішому при оцінці різних систем.

Наукові підходи до вартісної оцінки потенціалу промислового підприємства реалізується за дією організаційних законів, які відображають правопорядок усіх дійсних та можливих перетворень системи. Структурна характеристика організації вартісної оцінки потенціалу промислового підприємства забезпечується за дією законів композиції, пропорційності, найменших, онтогенезу; побудова його процесуальної характеристики відбувається за дією динамічних законів синергії, інформованості — упорядкування, єдності аналізу та синтезу.

Система методичного забезпечення корпоративного портфелю потенціалу, зокрема, науково обґрунтована система організації вартісної оцінки потенціалу реалізується в КОП промислового підприємства, що створює організаційні умови для процесу нагромадження знань у моделях нової економіки.

Література

1. *Богданов А.А.* Тектология: (Всеобщая организационная наука): В 2-х кн.: Кн. 1. / Редкол. Л.И. Абалкин (отв. ред.) и др. / Отд-ние экономики АН СССР. Ин-т экономики АН СССР. — М.: Экономика, 1989. — 304 с.
2. *Федонін О.С.* Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч.- метод. посібник для самост. вивч. дисц. / [О.С. Федонін, І.М. Репіна, О.І. Олексюк]. — К.: КНЕУ, 2005. — 261 с.
3. *Экономический потенциал административных и производственных систем: Монография / Под общей ред. О.Ф. Балацкого.* — Сумы: Университетская книга, 2006. — 973 с.